

Asia: VN/14717/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain ja valmiuslain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Edustaako vastaaja

Työmarkkinakeskusjärjestöä

Voitte kirjoittaa lausuntonne palkkatukea koskien alla olevaan tekstikenttään

Työ- ja elinkeinoministeriö pyytää lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle työvoimapalvelujen järjestämisestä annetun lain 83 ja 91 §:n muuttamisesta ja valmiuslain muuttamisesta. Esityksellä muutettaisiin työvoimapalveluiden järjestämisestä annettua lakia niin, ettei työvoimaviranomainen voisi myöntää palkkatukea kunnalle tai kuntayhtymälle muuten kuin alentuneesti työkykyisen henkilön tai 60 vuotta täyttäneen pitkäaikaistyöttömän palkkaamiseen. Helsingin kaupungille voitaisiin myöntää jatkossakin palkkatukea ammatillisen osaamisen kehittämiseen siltä osin kuin työllistettävä henkilö työllistyisi sellaisiin tehtäviin, joista muualla vastaa hyvinvointialue. Valmiuslakiin tehtäisiin tekniset muutokset työvoimapalveluiden järjestämisvastuun siirtymisestä johtuen.

Esitys pohjautuu pääministeri Orpon hallituksen ohjelmakirjaukseen palkkatuen uudistamisesta ja kohdistamisesta erityisesti yksityiselle ja kolmannelle sektorille. Edelleen hallitusohjelman mukaisesti esitys on osa julkisen talouden sopeuttamista ja sillä pyritään vuodesta 2025 alkaen 37 miljoonan euron säästöön kuntien valtionosuuksia vähentämällä. Hallitusohjelman liitteen mukaan kuntien tehtäviä vastaavasti vähennettäisiin. Nyt esitetyt uudistukset eivät Kunta- ja hyvinvointialuetyönantajat KT:n näkemyksen mukaan vähennä kuntien tehtäviä vaan vain rajaavat niiden mahdollisuuksia tarjota työvoimapalveluja.

Julkisen sektorin palkkatuen vaikuttavuus työllisyyteen on suomalaisten rekisteriaineistotutkimusten (Aho ym. 2018; Asplund ym. 2018) perusteella yksityisen sektorin palkkatukeen verrattuna vähäisempi. Näissä tutkimuksissa ei kuitenkaan voitu huomioida sitä, että lähtökohtaisesti julkiselle sektorille on voitu työllistää palkkatuella vaikeammin työllistettäviä henkilöitä. Ahon työryhmän tutkimuksessa (Aho ym. 2018, s. 52) tuodaan myös esille, että ennen julkisen sektorin palkkatukityötä yli 12 kuukautta työttömänä olleilla työllisyys nousee kaltaistettua verrokkiryhmää

korkeammalle. Kuntiin työllistyminen palkkatuella voi näin olla pitkäaikaistyöttömille portti työllistyä myöhemmin avoimille työmarkkinoille tai palkkatuella yrityksiin. Asplundin työryhmä (Asplund ym. 2018, s. 104) päätyi ehdottamaan, että palkkatuki kuntiin tulisi implementoida uudella tavalla.

Työvoimapalveluiden järjestämisvastuu siirtyy kuntiin vuoden 2025 alusta. Tällä uudistuksella tavoitellaan työllisyyden kasvua tuomalla julkiset työvoimapalvelut osaksi kuntaekosysteemiä ja samalla lähemmäksi palveluiden käyttäjää. Ehdotetuilla rajoituksilla palkkatuen myöntämisessä voi siis olla haitallisia vaikutuksia työllisyyteen etenkin pitempään työttömänä olleiden kohdalla. Samalla kavennettaisiin kuntien mahdollisuuksia rakentaa uudenlaista ja vaikuttavampia työvoimapalveluja. Tämän perusteella Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT ei kannata ehdotettua palkkatuen myöntämisen rajoittamista kuntiin ja ehdottaa tältä osin ehdotuksesta luopumista.

Voitte kirjoittaa lausuntonne valmiuslakia koskien alla olevaan tekstikenttään

Luonnoksessa hallituksen esitykseksi ehdotetaan valmiuslakiin tehtäväksi työvoima-palvelujen järjestämisvastuusta johtuvat muutokset. Työvoimapalveluiden järjestämisestä annetussa laissa (380/2023) tarkoitetut työvoimaviranomaiset vastaisivat jatkossa työnvälityspakkoa ja työvelvolliseksi määräämistä koskevista tehtävistä. Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT pitää esitystä kannatettavana.

Tötterman Patrik
Kunta- ja hyvinvointialueyönantajat KT